

Tantárgy neve: Gregorián – schola 1. NEPTUN-kódja: MKKORALB059	Kreditszáma: 2
A tanóra típusa: levelező tagozat 10 óra/félév (5 óra előadás + 5 óra gyakorlat)	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
A tantárgy célja: A római katolikus egyház hivatalos énekének, a gregoriánnak a kántori praxisban előforduló legfontosabb latin és magyar nyelvű tételeinek elsajátítása a szentmisén, kiegészítve a magyar gregoriánum jelesebb darabjaival. A különböző notációval lejegyzett kották megismerése.	
Tantárgyleírás:	
<u>Ismeretek:</u> A kántori gyakorlat legnagyobb részét kitevő szentmise menetének, részeinek és énekeinek megismerése, elsajátítása mind az eredeti latin nyelvű gregorián tételekre, mind az egyszerűbb dallamú, latin és magyar nyelvű változatokra vonatkoztatva, a liturgikus előírásoknak megfelelően.	
<u>Kompetenciák:</u> A különböző írásmódú gregorián kották olvasatának elsajátítása (kvadrát-notáció, modern notáció és ún. magyar notáció). A gregorián hangnemeinek, a 8 módusznak megismerése. A szentmisében használt zsolnártónusok (ún. magyar és római sorozat) elsajátítása. Kisebb tételek memoriter előadása. A tanult tételek tiszta éneklése, stílusos előadása. A tételek alkalmazásának lehetőségei a liturgiában.	
a) tudása Ismeri és érti a szakterületéhez kapcsolódó egyházzenei, teológiai, liturgikai fogalomkészleteket, a római katolikus egyház liturgiáit, szertartásait. Ismeri a római katolikus egyház hagyományait, értékeit, a legfontosabb egyházi törvényeket, határozatokat, előírásokat a szent zenére vonatkozóan. Ismeri a keresztény értékrend alapjait, a rá vonatkozó egyházi előírásokat. Ismeri a katolikus egyházi énekeskönyveket, orgonáskönyveket, kórusgyűjteményeket. Ismeri a gregorián és népének repertoárt, valamint a zeneirodalom alapvető egyházzenei műveit. Éneklési felkészültsége alapján vezeti a templomi éneklést, és ellátja az azokban rejlő liturgikus feladatokat. Különbséget tud tenni értékes és értéktelen zene között, klasszikus és könnyűzene között. Tudja milyen zene való liturgiára és milyen zene nem nevezhető liturgikus zenének. Birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget. Rendelkezik szerzői jogokkal kapcsolatos ismeretekkel, ismeri az etikai és egyéb szabályokat. Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.	
b) képességei A templomi közösség énekének tanításához, irányításához megfelelő énekhanggal bír.	

Képes a gregorián és népének anyag autentikus megszólaltatására.
Képes a különböző korosztályokból alakuló kórusok, kisebb templomi közösségek énekének irányítására.
Képes az evangélium üzenetének átadására énekben és zenében.
Képes az egyéni és csoportos egyházzenei tevékenységben való részvételre, illetve annak irányítására hatékony kommunikációval.
Képes az egyes médiumok, számítógépes programok kreatív használatára, alkalmazására.

c) attitűdje

Elkötelezett a római katolikus egyház iránt, képviseli annak tanításait.
Elkötelezett a zenei értékek megőrzése iránt, védelmébe veszi azokat.
Képes kiállni a hagyományos értékekért, tud érvelni azok mellett az esetleges vitákban.
Munkáját a minőség- és felelősségtudat jellemzi, az együttműködés mellett adott esetben szakmai érvekkel tudja megvédeni a hiteles liturgiát.
Szakszerűen tudja a saját és mások művészi teljesítményét megítélni.
A korszerű tudásmegosztási stratégiákat eredményesen és hitelesen alkalmazza.
Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.

d) autonómiája és felelőssége

Munkáját minden körülmények között etikusan, felelősen, egyházának törvényei szerint végzi.
Döntései szakmailag indokolhatóak, azokért felelősséget vállal.
Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója.
Az értékek kialakítására és megtartására törekvő céltudatos magatartás jellemzi.
Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.

Évközi tanulmányi követelmények: egyéni beszámoló

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Kötelező irodalom:

Éneklő Egyház. Szent István Társulat, Budapest, 2013. ISBN 9633616765
Dobszay László: *Bevezetés a gregorián énekbe.* LFZE, Budapest, 1995.; Második, bővített kiadása: ... A fogalomtár és a példatár Balogh P. Piusz P. Praem munkája, LFZE Egyházzenei Kutatócsoport – Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2014². ISBN 978-963-12-1681-3.

Graduale Romanum. Internetes elérés:

<http://www.ccwatershed.org/blog/2014/feb/17/1974-graduale-romanum-now-online/>

Ajánlott irodalom:

Liber Usualis ISBN 9633616765 Internetes elérés:

<http://www.sanctamissa.org/en/music/gregorian-choir/liber-usualis-1961.pdf>

Hozsanna – Teljes kottás népénekeskönyv a Harmat –Sík „Szent vagy, Uram!” énektár énekeivel, kibővítve más régi és újabb magyar és gregorián dallamokkal, valamint a szentmise olvasmányközi énekeivel. Szent István Társulat, Budapest, 2017. ISBN 9789633618899

Rajeczky Benjamin: *Mi a gregorián?* Zeneműkiadó, Bp., 1981. ISBN 9633303745

Dobszay László: *A gregorián ének kézikönyve.* Editio Musica, Budapest, 1993. ISBN 963-

330-711-2; 1993². ISBN 978-963-330-770-0.

Tantárgy felelőse: Dr. Kővári Réka DLA

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kővári Réka DLA, Deákné Dr. Kecskés Mónika habil. DLA